

220 koeien met een zuivere mrij-bloedvoering telt de veestapel van Wim, Jacqueline, Willem en Johan Loonen uit Merselo. Het ras past volledig in de ziens- en werkwijze van het melkveebedrijf: kostenefficiënt boeren op een sober en grasrijk rantsoen.

Een reeks houten paaltjes geeft de afbakening van de nieuw geplande ligboxenstal aan. Precies naast het verregende bouwterrein ligt de melkveestal van Wim (57) en Jacqueline (52) en zoons Willem (26) en Johan (21) Loonen uit Merselo. Met de handen in de zij en met opgestroopte mouwen vertelt Willem Loonen over de nabije toekomstplannen. Voor de uitbreiding van het ligboxenge-deelte koos hij voor een dichte vloer met mestschuif. 'De oude stal zit nu goed vol en we willen verder uitbreiden', klinkt het ambitieus. Terwijl Willem Loonen zijn verhaal uit de doeken doet, komt een nieuwsgierige mrij-koe over de staldeur piepen. Het bedrijf telt 220 melkkoeien met een bijna honderd procent mrij-bloedvoering. 'Mrij is een bewuste keuze', stelt de jonge melkveehouder. 'Het rendement is goed en het zijn makkelijke koeien. Ik ben geen type om de hele dag tussen de koeien te lopen.'

Mrij verbeteren

De familie Loonen heeft altijd al met mrij gewerkt. De koeien zijn het uithangbord van het bedrijf. 'Er wordt wel eens gediscussieerd over de keuze voor het ras', geeft vader Wim Loonen toe. 'De jeugd kijkt er soms anders tegenaan. Maar het rendement van deze koeien is gewoon goed, anders waren we al lang omgeschakeld.' Vader en zoons hebben het op een akkoordje gegooid. 'Kian gaan we nu proberen omdat daar ook mrij-bloed in zit', gaat zoon Willem verder. Het lage vervangingscijfer van 24 procent houdt hij goed in het achterhoofd. 'We willen absoluut bij mrij blijven. We willen ze wel iets verbeteren zonder in te leveren op vleeskenmerken. En dan hebben we voor één keer een stier met iets ander bloed. Het experimenteren is ook het mooie van de fokkerij. Maar dat wil nog niet zeggen dat dit een stap vooruit is.' De veestapel haalt een rollend jaargemiddelde van 6700 kg melk met 3,83% vet en 3,68% eiwit. Behalve goed beenwerk is met name de eiwitvererving van

de stieren belangrijk. Naast Kian vullen rietjes van Domien, Matthijs, Mark 44 en de witblauwe Agile het inseminatievat. 'In omzet en aanwas scoort een kruisling duidelijk hoger.' De rol van fokker ziet Willem vooral voor zijn broer Johan weggelegd. 'Ik ben meer op het management gericht. We vullen elkaar daarin prima aan.'

Graskuil in pakken

Het gesprek verschuift al snel richting het teeltplan en het rantsoen van de koeien. De 90 hectare gras en 30 hectare mais resulteren in een grasrijk rantsoen

Willem, Johan en Wim Loonen: 'Mrij-koeien hebben geen negatieve energiebalans, die kennen dat niet'

met 70 procent gras en 30 procent maiskolvenschroot voor energieaanvulling. Door die verhouding haalt het bedrijf derogatie binnen. 'Zo komen we rond voor de mestafzet', legt Willem Loonen uit. 'We kunnen de grond goed gebruiken.' In de zomer krijgen de jaarrond opgestalde koeien vers gras aangevuld met mks en een zetmeelrijke standaardbrok met mineralen. In de winter is graskuil het hoofdbestanddeel van het rantsoen. 'We hebben altijd al veel gras in het rantsoen gehad. Dit systeem werkt perfect, maar daar moet je mrij-koeien voor hebben. Die kunnen ertegen als het voer een keer wat minder is. Mrij-koeien hebben geen negatieve energiebalans, die kennen dat niet.' Vader en zoon Loonen zweren bij goed ruwvoer. 'Met eigen ruwvoer kun je het beste werken. Als dat goed is, dan loopt de rest vanzelf.' In het kader van een goed grasbeheer schafte de familie een eigen balenpers met wikkelsysteem aan.

'Eerst wilden we de silo's uitbreiden, maar toen kwam opeens het idee om een eigen pers te kopen. In het begin stond ik daar huiverachtig tegenover, maar achteraf is het een superzet geweest.' Wim Loonen somt een reeks voordelen op. 'Met gras in pakken kun je gemakkelijk de beste kwaliteit voor het voerhek zetten. Zo kunnen we enorm besparen op brok. Dat heb je snel terugverdiend.' Gemiddeld komt het bedrijf op een krachtvoergift van 1000 kilo per koe, inclusief jongvee. 'Met pakken heb je geen bederf. Het gras gaat er groen in en komt er ook weer groen uit. Maar het omgekeerde is ook waar: gaat het er als rotzooi in, dan komt het er ook weer als rotzooi uit. Sommige veehouders gebruiken gras in pakken enkel voor de kleine stukken. Maar pas wanneer je het één jaar veel en consequent gebruikt, kun je echt juiste conclusies trekken.' Het restafval noemen de veehouders het

grootste nadeel van werken met balen. 'Met de afvoer van het plastic gaan we erg consequent om. Anders krijg je meteen een pak rommel.' Ook voor de kostprijs is de folie bepalend. 'De aankoop en afvoer van folie kost vijf tot zes euro per pak. Daarom proberen we vooral met zware balen te werken.'

100 procent economie

Het ruime machinepark is gericht op een perfecte omgang met het grasland. 'Nu doen we alles zelf en hebben we geen loonwerker nodig', vertelt Willem als hij de loods met gebruiksklaar materiaal voorbijloopt. 'We kiezen nu ook zelf wanneer we mest uitrijden of wanneer we maaien. Alles kan precies op het juiste moment gebeuren. Zo gaan we zo voorzichtig mogelijk met de grond om. Wij lopen hier bij wijze van spreken met de sokken over het grasland.' Behalve het gras wordt ook de grond als een juweeltje behandeld. Onder meer het systeem van omgekeerde drainage komt ter sprake. Op die manier wordt de zanderige bodem niet door een dure beregening maar door natuurlijke infiltratie vanuit een volgepompte centrale beek voorzien van water.

Kostenefficiënt werken draagt Willem hoog in het hart. 'Economie? Daar kijken we honderd procent naar', klinkt het zelfzeker. 'Maar we willen daarin niet te ver doorslaan. Je kunt ook te veel willen besparen, zodat je op andere punten verliest.'

De jonge melkveehouder vindt het belangrijk om zich goed te laten adviseren, zeker nu het bedrijf groter wordt. 'De basiskennis moet je zelf hebben, maar de specialisatie kun je beter aan een ander overlaten', luidt zijn visie. Ook daar geldt zijn principe van kostenefficiëntie, net als bij de keuze voor externe arbeid. 'Nu proberen we met ons gezin het maximale eruit te halen. Werken met personeel is een optie, maar is nog te duur. Ik wil dat personeel voor mij werkt en niet andersom.'

Schaalvergroting is in elk geval de weg voor de toekomst, verwijst Willem Loonen naar het afgebakende bouwterrein. Hij vindt het moeilijk in de toekomst te kijken. 'Hoeveel koeien ik over tien jaar zal melken, dat weet ik niet. Een ding kan ik wel zeggen: het zullen er in elk geval meer zijn.'

Annelies Debergh

Makkelijk werken met mrij

Willem Loonen: 'Ik ben geen type om de hele dag tussen de koeien lopen'

